

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНОК ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Р.С.Пентиліюк, асистент

Херсонський державний аграрний університет

Забезпечення населення України дешевими і якісними продуктами харчування вимагає пошуків нових шляхів виробництва м'ясної продукції на основі використання біологічного потенціалу сільськогосподарських тварин. У зв'язку з цим актуальною є проблема підвищення інтенсивності їх росту за умов збереження високих відгодівельних і м'ясних якостей, яку ми й обрали предметом свого дослідження.

Під впливом спадкових якостей та умов середовища ріст тварин відбувається неоднаково. На різних морфо-фізіологічних етапах свого розвитку темпи їх формування відрізняються і значною мірою залежать від рівня обміну речовин в організмі. Цей процес вагово впливає на продуктивність тварин та якість тваринницької продукції.

Метою нашої статті є критичний аналіз та узагальнення результатів окремих досліджень, присвячених проблемі взаємозалежності між масою та швидкістю росту свиней та опис проведеного нами досліду з урахуванням цих досліджень. Під цим кутом зору розглянемо низку праць учених Г.Калініченко, В.Мазура, І.Самохвала та ін. У їхніх роботах досліджено різні ознаки, що впливають на швидкість росту тварин.

Для свого досліду ми обрали одну з лімітуючих ознак, що визначають продуктивність тварин, — живу масу при народженні. Однак у літературних джерелах нами виявлено невелику кількість праць, присвячених вивченню цієї проблеми.

Г.Калініченко [1] визначає коефіцієнти кореляції живої маси та інтенсивності формування ремонтного молодняка. Як свідчать результати проведеного автором дослідження, найвищий рівень зв'язку виявлено між живою масою в 2 місяці та кінцевою живою масою ($r=0,957$), а також обхватом п'ясті та кінцевою живою

масою ($r=0,997$). Менший рівень зв'язку встановлено між довжиною тулуба та кінцевою живою масою ($r=0,542$). Найнижчий показник коефіцієнта кореляції ($r=0,340$) виявився між обхватом за лопатками та кінцевою живою масою свиней. На основі аналізу цих показників росту та розвитку можна здійснювати попередній прогноз продуктивності свиней, що ми врахували в дослідженні впливу інтенсивності росту на відгодівельні та м'ясні якості свиней.

І.Самохвал [3], досліджуючи три групи свинок 2-міс. віку, відібраних за живою масою при народженні, встановив, що вищу продуктивність дають тварини з більшою стартовою живою вагою. Вони випереджали тварин з невисокою масою тіла при народженні за показниками багатоплідності на 5,7% (на 0,6-0,8 голови) та живою масою нащадків при народженні на 2,5-3,4% (0,3-0,4 кг). Від таких свиноматок до 2-міс. віку було вирощено більше поросят за рахунок вищої продуктивності та довгострокового використання в стаді. Автор припускає, що такі результати є наслідком більш високих генетичних можливостей, зумовлених інтенсивним гормональним статусом організму середніх та крупних за початковою живою масою поросят порівняно з малими.

В.Мазуром [2], який досліджував залежність продуктивності свиноматок від інтенсивності росту в підсисний період, встановлено, що зниження енергії росту під час цього періоду негативно позначається на показниках продуктивності, а підвищення її позитивно впливає на збільшення живої маси нащадків свинок.

Крім названих праць, нами не виявлено наукових досліджень, присвячених проблемі залежності відгодівельних і м'ясних якостей свиней від швидкості формування їхнього організму. Тому метою нашого дослідження було вивчити вплив живої маси при народженні на різні показники продуктивності, а саме: жива маса при відлученні, середньодобовий приріст, вік досягнення живої маси 100 кг, витрати кормів на отримання одиниці приросту.

Досліди проводилися на базі племінної свиноферми КСП "Радянська Земля" Херсонської області. Методикою досліджень передбачалося формування трьох груп свинок, що відрізнялися за живою масою при народженні. У кожную групу було відібрано по

50 тварин з різним показником живої маси: I група – 0,9-1,0 кг, II група – 1,1-1,4 кг та III група – 1,5-1,7 кг. Тварин відбирали від маток з двома та більше опоросами. Ремонтний молодняк досліджувався до віку 10 місяців. Результати дослідження наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

**Вплив ознаки “жива маса при народженні”
на продуктивність свинок великої білої породи**

Група	Кількість голів	Жива маса при народженні, кг	Середня жива маса у віці 2 міс., кг	Середньодобовий приріст, г	Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Витрати на 1 кг приросту, к.од.	Жива маса у віці 10 міс., кг
I	50	0,9-1,0	14,5	426	247,7±4,1	5,39	126,2±1,4
II	50	1,1-1,4	19,3	473	221,5±2,9	4,98	140,5±2,3
III	50	1,5-1,7	22,4	492	212,7±3,7	4,39	146,8±1,8

У таблиці представлено матеріал з вивчення впливу ознаки “жива маса при народженні” на продуктивність, показано, що три групи свинок відрізнялися між собою за досліджуваною ознакою. Так, найбільшими показниками живої маси у 2 місяці, середньодобовим приростом, віком досягнення живої маси 100 кг характеризувалися тварини II і III груп. Їх значення склали відповідно 19,3 кг та 22,4 кг, 473 г та 492 г, 221,5 днів та 212,7 днів, що перевищувало показники тварин I групи відповідно на 33,1% (4,8 кг) та 54,5% (7,9 кг), 11% (47 г) та 15,5% (66 г), а також вік досягнення живої маси 100 кг був меншим відповідно на 26,2 днів та 35 днів.

Таким чином, результати дослідження показали, що для економічно ефективного виробництва свинини доцільно проводити відбір молодняку з більшою живою масою при народженні. Такі тварини швидше досягають товарної живої ваги (100 кг) при менших затратах кормів для виробництва одиниці продукції.

Для наочного сприйняття залежності початкової і кінцевої живої маси свинок від ознаки “жива маса при народженні” пропонуємо лінійний графік.

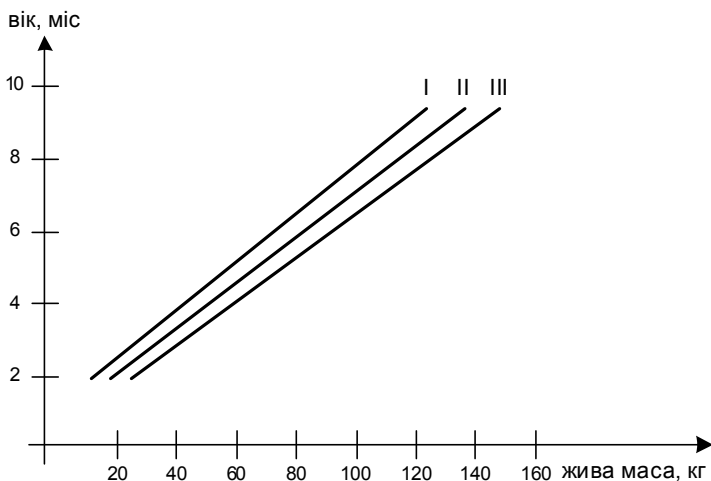

Рис.1. Співвідношення початкової і кінцевої живої маси свинок великої білої породи

На графіку представлено статистичні дані вивчення співвідношення початкової і кінцевої живої маси свинок великої білої породи. Найвищий рівень росту встановлено в III групі, що мала найбільшу живу масу при народженні ($P > 0,99$).

Таким чином, отримані дані дослідження дозволяють зробити висновок, що в умовах півдня України, для якого властиві висока інсоляція, температура повітря та дефіцит вологи, доцільніше проводити відбір ремонтного молодняку за такими початковими параметрами, який характеризуватиметься найбільшим рівнем подальшої продуктивності у виробництві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Калиниченко Г.И. Влияние генотипических и паратипических факторов на уровень откормочных и мясных качеств свиней различного генофонда // Автореф. канд. дисс. – Херсон, 1996. – 10 с.
2. Мазур В.Є. Продуктивність свиноматок залежно від інтенсивності росту в підсисний період. Свинарство, 1997. – Вип. 53. – С. 41-43.
3. Самохвал И.А. Продуктивность свиноматок разной живой массы при рождении. Зоотехния, 1997. – № 10. – С. 11-12.